

A Somverbau Kft. azért fontos a magyar halászati ágazatnak, mert a tevékenységi körük ez év március 1-jétől édesvízi halgazdálkodással bővült, mivel a Halastó 2004. Kft. társaságba történő beolvadásával egyesült a két vállalkozás.

Az utóbbi hónapokban az EU akvakultúrájának jövőjéről is megélnékült a vita, több szakmai szervezet is javaslatokat, állásfoglalásokat fogalmazott meg, egyben sürgetve az uniós akvakultúra-politika reformját.

A Csűrűpikniknek elnevezett XVII. Balsai Gasztrofesztivál ugyanolyan népszerű a helyi és a környező települések lakói között, mint az első rendezvény volt.

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XXV. évfolyam
2024. augusztus

Lesújtó hőség után az őszi értékesítésre koncentrálnak a haltermelők

Bár a szélsőséges időjárás valamennyi mezőgazdasági ágazatban várakozás elé állítja a gazdálkodókat, egyetlen technológiai folyamat sem szakadhat meg. A halászati ágazatban sincs nyugodt munkavégzés ebben a nagy hőségben, hiszen a magas hőmérséklet újabb és újabb kihívások elé állítja a tógazdaságok vezetőit, dolgozóit. Dr. Németh István, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnöke is sűrű napokat élt meg júliusban, mivel az ország egyik legnagyobb haltermelőjeként kilenc megyében lévő tavait, és bennük a halállományokat kellett úgymond megvédenie a rendkívüli időjárás hatásaitól.

• Elnök úr, volt már ilyen melegük?

– Talán a nyolcvanas években volt egy alkalommal 38-42 Celsius-fok, de ennyire tartósan még nem tapasztaltunk ilyen extrém meleget. Az egész ágazat megszენvedti ezt az időjárást, hiszen senki sem számított arra, hogy a klímaváltozás ennyire gyorsan érezteti hatását. Gyerekkorunkban már a 30 fok is szokatlannal magas hőmérséklet volt. Ami a tógazdaságokat illeti, kenyérhalunk a ponty sem szokott ehhez az időjárás-változáshoz, ugyanis csak lassabban tud alkalmazkodni a felmelegedett tóvizekhez, a hirtelen megváltozott vízhőmérséklethez, oxigénviszonyokhoz. Nem beszélve arról, hogy a hideget kedvelő csuka pedig eltűnik a tógazdaságok termelési palettáiról, mivel a nyári melegben sorozatos elhullásokat tapasztalunk.

• Mi történik ilyen esetben a vízzel?

– Ahogy a víztestek felmelegszენek, az algák felszaporodnak és oxigénhiány alakul ki, ennek következtében kezdenek el a halak pipálni, majd megbetegszენek és elpusztulnak. Sajnos, viszonylag gyorsan mennek végbe ezek a folyamatok, és nehezen tudnak a tógazdák előzetesen beavatkozni. Utólag pedig már csak a károk

Németh István, a MA-HAL elnöke

felmérése marad. Még nem tudtuk a MA-HAL-ban felmérni a tógazdaságok kárait, de mindenhol jönnek a hírek, ahonnan kisebb-nagyobb halpusztulásokról számolnak be az extrém hőmérséklet miatt. Itt említem meg, hogy néhány sekély vízi halastó hőmérséklete a 32 °C-t is elérte, ami negatív csúcshatás. Az ilyen rendkívüli meleg pedig minden haltermelő dolgát megnehezíti.

• Milyen halbetegségekkel kell ilyen esetben számolni?

– A kék algák – amelyek részben baktériumok részben algák – ha elszaporod-

nak, akkor vannak olyan törzsek, amelyek kifejezetten toxikusak a halakra, de még más fejlettebb szervezetekre is. Ez is a magas hőmérséklettel, a túl sok szerves anyaggal van összefüggésben. Hozzáteszem, nagyon sok tisztázatlan kór támadja meg a halállományt, de számolni kell a koi herpeszvírustól az álomkóron keresztül az ismert betegségekkel is. A kutatók még nem tudtak azonosítani több vírust, baktériumot, kórokozót, a legyengült állományokat pedig bakteriális fertőződés is éri. Ennek részben oka az is, hogy a téli időszakban nincs elég hideg, így egész télen mozognak a halak, viszont tápot nem minden esetben kapnak, mert a telelőkben nem tudunk etetni. A halak legyengült immunrendszerrel érkeznek a tavaszba, ami az extrém időjárás következtében jelentős elhullásokat okoz. Jelenleg még megbecsülni sem tudjuk a károkat, hiszen a magas vízhőmérséklet is tovább tizedeli az állományokat. Nagyon várnánk az esőt ami felfrissítené a vizeinket, elsősorban a dunántúli völgyzárógátas tavaknál lenne erre nagy szükség. A tógazdaságokat tápláló források elapadtak, így innen nem jön vízutánpótlás. Jobb a helyzet az alföldi körtöltéses tavaknál, ahol szivattyúval lehet a vizet át-emelni a csatornákból.

• Nem először hallhatjuk, hogy a halállomány gyógyításához, a betegségek megelőzéséhez gyógyszerek sincsenek.

– Valóban nincsenek gyógyszerek a megelőzéshez. De még azt is el kell mondanom, hogy ebben a nagy melegben a megszokottnál is sokkal nagyobb a párolgási veszteségünk, így a vizekben a növényi tápanyagok koncentrációja jelentősen megnő. Ennek következtében jelennek meg az algavirágzások, és amikor már

▶ nem a zöld, hanem a kék algák terjednek el, akkor következik be a havária. Még előttünk van az augusztus, ami még a júliusnál is nagyobb veszélyeket tartalmazhat számunkra.

• **A természeti oldalról láthatjuk, milyen negatív hatások érik a tógazdaságokat. Mi a helyzet a piaccal?**

– A piacról sincsenek jó híreim, mert sajnos, egy zsugorodó kereslettel kell számolnunk, mind a horgászok, mind pedig a fogyasztók oldaláról. A legfrissebb rossz hír, hogy a román kereskedőpartnerem az időjárás miatt mondott le egy szállítmányt, mert attól tartott, hogy a halak menet közben nem bírják ki ezt a nagy meleget és elpusztulnak. Egy másik exporttétel is itthon maradt, az meg a kamion lerobbanása miatt hiúsult meg. Ezeket a szállítmányokat le kellett halászunk, majd vissza kellett helyeznünk a termelő tavakba, mivel a telelőkben elpusztultak volna. A horgászegyesületek is kevesebb halat vásárolnak a betelepítéshez, mivel a horgászok sem bírják ezt a rendkívül magas hőmérsékletet, és nem mennek ki a vízpartra hódolni a hobbijuknak. Ha kevesebb halat fognak ki, akkor kevesebbet is kell pótolni. A horgászturizmus is „gyengélkedik”, és a napi jegyből is kevesebb fogy a korábbi évekhez képest. Az exportpiacok is panganak, de remélem, hogy ősszel az osztrák, a német és az olasz vevőink ismét aktívak lesznek, de erre csak az év utolsó negyedében várhatunk. A lengyelekre nem számíthatunk, mert ott is megtermelik a szükséges halmenyiséget. Nehéz most nagyobb bevételhez jutni, mert akinek van eladni való hala, az is a MA-HAL honlapján hirdeti eladásra a termékét. Eddig minden nyáron keresleti volt a piac, ami most kínálativá vált.

• **A szántóföldeken befejeződött a betakarítás. Érdemes most betárolni a takarmányt?**

– A takarmánynövények árai magasabban az év eleji áráknál, 65-75 ezer forintot kell fizetni egy tonna gabonaféléért (búza, tritikálé, árpa). A rendkívüli aszály a kukoricatermést is tönkretelheti, ezért aki tud, az a gabonafélékből biztosítsa a takarmányszükségletét!

• **Ön szerint, milyen állapotban vannak a tógazdaságok az iszap tekintetében?**

– Szerintem, a tógazdaságok vezetői mindent megtesznek annak érdekében, hogy a gazdaságokban az iszap mennyisége csökkenjen, ugyanis az iszap az egyik táptalaja a betegségeknek. Nagy veszélyforrás, mert a benne felhalmozódó gázok (ammónia, kénhidrogén) a légnyomás változásának következtében kiszabadul-

nak, és a fölötté levő víztestben élő halakat toxikus mérgezés éri, és elpusztulnak.

Az iszap eltávolítása egyfajta kényszerhelyzetet is teremt a gazdaságokban, mondhatni kötelező a tó-, és a töltések rekonstrukciójával foglalkozni, miként a szállítóeszközök megújításával (6-8 tonnás teherautókat kell beszerezni a legkisebb tételek szállításához is), a gépesítés fejlesztésével is, mivel az élő munkaerővel igen gyengén állunk.

• **Tudjuk, hogy a halászati ágazat jövedelemtermelő képessége eléggé kicsi, és ön is említette, hogy a nyári hónapokban nem számíthatnak nagyobb árbevételre. De ha indulnak a MAHOP Plusz fejlesztési programjai, lesz-e elegendő önrész a pályázatokon való részvételhez?**

– Ha nincs elegendő önrész, akkor a haltermelők hitelből is pótolhatják a saját tőkét, a 60 százalékos pályázati intenzitás mellett. Ezek a beruházások hosszú távon megtérülnek. Egyébként jókor kérdezi, mert éppen most tettük meg az észrevételeinket a „MAHOP Plusz-2.3.1-2024 Halastavak természetiérték-fenntartó szerepének támogatása” című pályázati felhívással kapcsolatban. Az Irányító Hatóság az ígéreteihez híven dolgozik, várjuk, hogy a pályázati felhívás társadalmi vitája is véget érjen, és szabad utat nyerve a pályázat megjelenése. Azt gondolom, hogy a MAHOP plusz pályázatai iránt nagy a várakozás, mert aki nem fejleszt, nem végez beruházásokat, az lemarad, és a veszteséges termelése okán eltűnik a süllyesztőben.

• **Úgy tudom, hogy a MA-HAL ehhez a felhíváshoz kért nemzeti kiegészítő támogatást is. Megkapták?**

– Nem kaptuk meg, elutasították a kérelmünket, mondván, hogy nincs 8,2 milliárd forint a költségvetésben erre a célra, pedig ezt az összeget öt évre elosztva kértük. De a MAHOP Plusz forrásából 40 ezer forint hektáronkénti támogatás is fontos számunkra, bízom abban, hogy az Irányító Hatóság segítségével még az idén megkapjuk ezt a kompenzációt.

• **A nagy melegben sem volt az elnökség és az ügyvezetés számára uborkaszезon. Milyen feladatokat kellett megoldaniuk?**

– A honlapunkon látszik, hogy naprakészek vagyunk az ágazat történéseit illetően. Az ügyvezetés szinte naponta adja közre e-mailben a fontos piaci és egyéb információkat. Jelen voltunk a minisztérium által szervezett munkaértekezleten, a MAHOP Plusz felhívást megvitatta véleményeztük, és szinte minden hétvégén van az országban egy-egy helyi halfőző verseny, amelyen a szakmaközi szervezet

képviselteti magát. Jómagam is nemrég vettem részt a Vas vármegyei Horgász Szövetség halfőző versenyének zsűrijében, ott voltunk a csuka fesztiválon, és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos közgyűlésén is. Készülünk a 48. Országos Halfőző Versenyre, folynak a nevezési szervezések, részt vettünk a verseny hirdető sajtótájékoztatón.

• **Szóljunk külön is a 48. Országos Halfőző Versenyéről...**

– Annál is inkább, mert szeptember 27-én a Kaposvári Állattenyésztési Napok keretében kaptunk lehetőséget a verseny megrendezéséhez. Ilyen helyszínen még nem voltunk, ami Gyuricza Csabának a MATE rektorának köszönhető, mivel a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a helyszín biztosításával támogatja a rendezvényünket. A Magyar Mezőgazdaság Kft.-vel közösen használhatjuk a KÁN logóját a verseny népszerűsítéséhez, amiért külön köszönet jár Sári Enikőnek, a Kft. ügyvezető igazgatójának. A helyszínt felmérve elmondhatjuk, hogy a nagyközönség is részese lehet a rendezvényünknek, éppen úgy mint Zalaegerszegen. A KÁN látogatottsága több ezer főre tehető, így a nagyközönség ingyen kóstolhatja a három kategóriában elkészülő halételeinket. A versenyen továbbra is a dunai és a tiszai halászlék versenyeznek a vegyes halételek mellett, a zsűriben pedig helyet kapnak a helyi politikusok, így Szita Károly, Kaposvár polgármestere, valamint Gyuricza Csaba és több elismert szakember. Rangos eseményre készülünk, és már elmondhatom, hogy a 40 főzőhely elkelt, tehát beteltek a helyek. A versenyzők között pedig neves, sokszoros országos bajnokságot nyerő csapatokat találhatunk. Hozzáteszem, hogy a halfőző verseny mellett vadfőző versenyt is rendeznek, így ismét együtt mutatkozik meg a vad és a hal. A halfőző versenyhez az alapanyagokat zömmel a Tógazda Zrt. biztosítja.

• **Végezetül, milyen kilátásokat fogalmazhatunk meg ez év végére az ágazat számára?**

– Elsőként azt mondhatom, hogy a hazai vásárlóinkat maximálisan ki tudjuk szolgálni, az extrém időjárás ellenére van elegendő halunk. Biztatok mindenkit, hogy a nyári hónapokban is érdemes a halat, mint könnyen emészthető fehérje-forrást fogyasztani, nem beszélve arról, hogy nagyon egészséges. A hazai haltermelés pedig kiváló minőséget kínál. Bízom abban, hogy az év utolsó negyedében nő a piaci forgalom, bár a nyári áraink alacsonyabbak a tavalyi áráknál. Az őszi árainkon sem változtatunk, maradunk a tavalyi szinten, nincs szó áremelésről.

HAJTUN GYÖRGY

A jövőt is építik a kisújszállási tógazdaságban

A Somverbau Kft. 2010. január 26-án alakult, mély- és magasépítési megrendelések teljesítésére. Fő tevékenységük híd, alagút építése, amely kiemésül egyéb építőipari tevékenységgel, mint például épületépítési projektek szervezésével, tetőfedéssel, út és autópálya, valamint vasút és vízi létesítmény építésével. Az építőipari cég azért fontos a magyar halászati ágazatnak, mert a tevékenységi körük ez év március 1-jétől édesvízi halgazdálkodással bővült, mivel a Halastó 2004. Kft. társaságba történő beolvadásával egyesült a két vállalkozás.

Somodi András, a Kft. tulajdonos ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a kisújszállási tógazdaság Kisújszállás és Karcag között, a 4-es főút mellett, a 153. kilométernél, mintegy 85-90 hektáron fekszik. A mesterségesen kialakított tógazdaság az ezredfordulón épült, és négy tóegységében (5,5 hektár, 32 hektár, 27 hektár és 17 hektár) extenzív haltermelést végeznek. A legfontosabb haluk a ponty, de akad itt amur, keszegfélék, busa, süllő és harcsa is. A tógazdaságot vízi növények veszik körbe, igazán szép és megnyugtató látványban van részük azoknak, akik felfigyelnek a tavakat szegélyező sásra, nádra, növényzetre, netán betérnek a gazdaság központjába. Igazi vizes élőhelyet építettek az eredeti tulajdonosok, ami azért dicséretes, mert ezen a szikes talajú területen nem lehetett eredményes szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozni. Jó meglátás volt ide tógazdaságot építeni, hiszen a haltermelés biztosítása mellett a mikroklíma javításához is hozzájárul a vizes élőhely.

Az ügyvezető két lovat ül meg egyszerre, hiszen az építőipari feladatokkal is foglalkoznia kell. Büszkén mondja, hogy az M4-es autópálya Kisújszállás-Törökszentmiklós szakasz építését is ők végzik, de emellett az elkerülő út megépítésén is dolgoznak, és persze a többi gépi munkákat is elvégzik. Hogy miért adta a fejét a haltermelésre? A 43 éves igazgató fiatal korában sokat horgászott, és ekkor határozta el, hogy negyven éves korára megépíti a családi házat, és épít egy kisebb halastavat is. A ház Kisújszálláson megépült, ahol feleségével és két gyermekével boldogan élnek az igencsak munkás hétköznapjaikat. A feleség a cég adminisztrációját viszi, a gyermekek pedig még iskolások. A tógazdaság viszont nagyobbra sikeredett, mint a gyermekkori álomban elképzelt tavacska, hiszen egy komplett tógazdaságot sikerült megvennie a nyugdíjba vonuló Kurucz Jánostól. Ahogy az ügyvezető igazgató elmondta, újabb 45 hektárral bővül a gazdaság, mivel a 4-es út másik oldalán fekvő tó-

gazdaságból Koda Attila tulajdonrészét is megvásárolta. A Somverbau Kft. tógazdasága összességében 180-200 hektárra nő majd, amennyiben a további vásárlási tranzakció sikeresen lezárul.

A haltermelés kockázatokkal is jár. A klímaváltozás következtében a nyári hónapokban igen nagy melegekre kell számítani, ami viszont problémákat okoz a tavak vizében. Amikor július 16-án leültünk Somodi Andrással beszélgetni, akkor a tartósan 40 Celsius-fokos perzselő meleg következtében éppen a kék alga és oxigénhiány miatt pusztultak a zsengek. Ezzel együtt az igazgató azt hangsúlyozta, hogy a haltermeléssel koránt sincsenek akkora bajok, problémák, és nem jár akkora felelősséggel, mint az építőipari tevékenység. Az ügyvezető igazgatónak nincs ugyan halas végzettsége, ezért a fő halásza ma még jobban érti a szakmát, mint ő. Ugyanakkor számára sem idegen a terület, mert a tógazdaság megvétele előtt egy éven keresztül közelről tanulmányozta a gazdaságot, és a haltermelés technológiáját. Ez a tanulási folyamat nem szakad meg, és persze, a környezetében lévő idősebb halas szakemberek is szívesen segítenek.

Miután nincs keltetőházuk, Dankó Istvánától vásárolják az ivadékot, a zsenget. Egyelőre nem is tervezik annak építését, mert az külön szakma, mondja az ügyvezető. A nagy melegben jelentősen megnő a párolgási veszteség, de itt a Tiszából, a Villozó csatornán keresztül pótolható a veszteség. A víz minőségére viszont mindenkor oda kell figyelni, mert nem minden esetben kapnak jó vizet.

A szerves trágya mellett gabona alapú táppal etetik a halállományt, a búza, a tritikálé és a kukorica beszerzése nem okozott gondot, így a következő betakarításig biztosított a takarmányellátás. A halpiac ne-

hézségei itt is tapasztalhatók, nem könnyű a 15-16 vagon pontyot, és a többi halfajt értékesíteni. Ezen a ponton derül ki az is, hogy a tógazdaság jól gépesített, így azokkal végzik a lehalasztást. Ez azért megy könnyebben, mert mindegyik tóból egy mélyebben fekvő medencébe, halágyba engedik be a halat, így könnyű a válogatás is. A fejlesztésekkel a gátakat kívánják erősíteni, és az utakat is lebetonozzák, ennek köszönhetően még rendezettebb kép fogadja a látogatót. Tervezik egy láncos kotró beszerzését, amivel a tavak kotrását, rekonstrukcióját folyamatosan meg tudják oldani.

A klímaváltozás hatásainak kivédésére aligha tudnak a haltermelők felkészülni. Egyedül a vízkormányzás és a víz minőségének a megőrzése az, amire sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani. Az igazgató azt hangsúlyozta, hogy sokféle technológia áll rendelkezésre a vízminőség, az oxigénellátottság biztosításához. Most éppen azon

Somodi András tulajdonos ügyvezető

dolgoznak, hogy beszereznek egy olyan Bauer öntözőfejet, ami a csónakból 70 méteres sugarú körben juttatja ki a vizet. Ezzel az öntözőfejjel a levegőztető hatékonyságát kívánják növelni, ugyanis frissítik, megforgatják a tó vizét. A madár és a gerinces állatok károsítását riasztással, gyérítéssel igyekeznek mérsékelni. De ez nem jelenti azt, hogy ne kellene a károkat eltűrni, amit az igazgató azért nem bán, mert szereti a természetet, és itt építi a jövőt. Olyannyira, hogy a két fiúgyermek – bár még csak 10 és 14 évesek – már bevonta a halértékesítés rejtelmeibe, ugyanis 5-6 halszállító kocsival vizsik el és értékesítik az élő, friss, jó minőségű halat a környék településeire. Emellett működik egy halboltjuk is a lakóhelyüknél, ahol a karácsonyi halértékesítést is megoldják majd.

H. GY.

Az akvakultúra-ágazat útkeresése a magyar tanácsi elnökség kontextusában

Magyarország július 1-jén vette át Belgiumtól az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét, amelyet fél éven keresztül tölt majd be. Az elnökségre különleges időszakban került sor. Az európai választások után, a magyar elnökség idején alakult meg az új Európai Parlament, majd az új Európai Bizottság, azaz mindkét intézmény munkájának folyamatosságában törés áll be. Ebben az időszakban a Tanács biztosítja az EU működésének folyamatosságát.

Ez az átmenet kihívást és lehetőséget is jelent. Kihívást, mivel az Európai Parlament és a Bizottság munkájában bekövetkező szünet miatt a magyar elnökség egy sor jogalkotási dossziét illetően legalább októberig nem tud érdemi előrelépést elérni, mivel az új Bizottság megalakulása egyben egy útkeresési időszak is, amikor a Bizottság igyekszik meghatározni saját jövőbeli politikáját és prioritásait. Ilyenkor számos elképzelés lát napvilágot a jövőbeli szakpolitikákra vonatkozóan, így érthető, hogy az utóbbi hónapokban az EU akvakultúrájának jövőjéről is megéltünk a vita, több szakmai szervezet is javaslatokat, állásfoglalásokat fogalmazott meg, egyben sürgetve az uniós akvakultúra-politika reformját.

Nő az akvakultúra szerepe

A reform szükségességét alátámasztja az uniós akvakultúra fokozódó globális lemaradása. Világszinten a vízi élelmiszerek jelentős arányban, 15 százalékban járulnak hozzá az állatifehére-ellátáshoz. A globális haltermék-ellátás rohamosan növekszik, az éves változás üteme mintegy kétszerese a népességnövekedési rátának. E növekedés túlnyomó részét az akvakultúra adja, amelynek termelési volumene mára már meghaladta a halászatét. Az ENSZ Élelmiszeri és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) 2030-ig a halellátás 14 százalékos, az akvakultúra 35 százalékos növekedését prognosztizálja. Ugyanakkor az EU akvakultúrája a globális akvakultúra-termeléshez kevesebb, mint 1 százalékkal járul hozzá. Az elmúlt 10 évben a FAO adatai szerint a világ akvakultúra-termelése 33 százalékkal, az EU-n kívüli európai országoké 31 százalékkal nőtt, miközben az uniós akvakultúra növekedése csak 9 százalékot tett ki. Mivel ugyanakkor az EU a világ legnagyobb haltermék-importpiaca, amelynek haltermék-ellátása közel 70 százalékban behozatalból származik, ez a lemaradás csak tovább fokozza az EU importfüggőségét, amit pedig a Covid-19-pandémia tapasztalatai

nyomán sokan stratégiai kockázatként értékelnek. Ennek tükrében fontos célkitűzéssé kezd válni az élelmiszer-önellátás mértékének fokozása a haltermék-ellátás területén is, ami a stagnáló halászfogások tükrében csak az akvakultúra fejlesztésével teljesíthető.

Sajnos ennek a célkitűzésnek ellene hatnak az uniós polgárok fogyasztói preferenciái. Az uniós halellátás minden komponensében (termelés, import, export, fogyasztás) a halászati termékek dominálnak, az EU-ban elfogyasztott összes halmennyiség mintegy 70 százaléka nem akvakultúrából, hanem halászatból származik. Az EU-ban legnagyobb mennyiségben fogyasztott 15 faj és fajcsoport közül csak a lazacfélék és a kékkagylók származnak túlnyomórészt akvakultúrából, a garnélák esetében körülbelül 50 százalék az arány, a többi fogyasztott csoport – a tonhalak, a tőkehalfélék, a hering, szardínia és makréla, a tintahal – pedig túlnyomórészt vagy kizárólag tengeri fogásból származik. Emiatt egyáltalán nem vehető biztosra, hogy a saját akvakultúra-termelés növelése automatikusan az import csökkenését eredményezi.

A tengeri halászat a fontos

Az uniós társadalom halászatközpontúságát jól tükrözik az uniós halászat és akvakultúra kereteit meghatározó fontosabb jogi és stratégiai dokumentumok is. Az EU-ban a tengeri biológiai erőforrások védelme kizárólagos uniós hatáskörbe, míg az akvakultúra megosztott hatáskörbe tartozik. Ennek megfelelően a közös halászati politika (KHP) is egyértelműen a halászatot tartja szem előtt, az akvakultúrát csak a piaci és pénzügyi intézkedések vonatkozásában szabályozza. Az Európai Zöld Megállapodás általános célkitűzéseit az élelmiszerrendszerekre vonatkozó „Termelőtől a fogyasztóig” stratégia is csak néhány, az akvakultúrát érintő konkrét célt tartalmaz, mint például az antibiotikum-használat felére való csökkentését vagy a bio haltermelés jelentős növelését.

Foto: AM

Lengyel Péter, a képviselet munkatársa

Az Európai Zöld Megállapodás és a kapcsolódó stratégiák célkitűzéseit konkrétan az akvakultúrára a 2020-ban elfogadott „Stratégiai iránymutatás egy fenntarthatóbb és versenyképesebb EU akvakultúra kialakítására a 2021 és 2030 közötti időszakra” című dokumentum adaptálta. A tagállamoknak e dokumentummal összhangban kellett elkészíteniük saját nemzeti akvakultúra-fejlesztési stratégiáikat, amelyek megléte alapfeltétele volt a tagállami halászati operatív programok elfogadásának is. Ez garantálta, hogy mind a nemzeti stratégiák, mind az operatív programok hozzájáruljanak a Zöld Megállapodás céljainak teljesítéséhez.

A bizottsági stratégiai iránymutatása fontos mérföldkőnek számított, amit az is mutat, hogy minden fontosabb uniós intézmény megpróbálta megfogalmazni saját viszonyát hozzá. Az Európai Parlament a dokumentumról támogató állásfoglalást, a Tanács formális következtetéseket fogadott el, amelyekben mindkét jogalkotó stratégiai fontosságúként ismeri el a fenntartható, ellenálló és versenyképes uniós akvakultúra fejlesztését. Látszólag tehát konszenzus van a legfontosabb uniós intézmények, a Bizottság, a Tanács és a Parlament között az akvakultúra fontosságáról, fejlesztésének szükségességéről.

Sajnos azonban ez az elvi konszenzus a konkrét lépések terén kevésbé jelenik meg. A Bizottság által kiadott legutóbbi stratégiai anyagokból (pl. a 2023-ban kiadott halászati és óceánpolitikai csomagban) az akvakultúrára vonatkozó intézkedések gyakorlatilag teljesen hiányoznak. De jól mutatja az akvakultúra csekély súlyát az e területtel

foglalkozó szervezeti egység kicsi létszáma is a Bizottság Tengerügyi és Halászati Főigazgatóságán belül.

Ígéret a biztosi pozícióra

Mindezek miatt – illetve a ciklusváltás adta kedvező alkalmat is kihasználva – az utóbbi hónapokban mind az Európai Parlament, mind az ágazati szervezetek fokozottabb nyomást igyekeznek gyakorolni a Bizottságra a szükséges intézményi és szakpolitikai reformok meghozatala érdekében. Az ágazat egyik fontos igénye volt egy külön halászati biztosi pozíció létrehozása (az eddigi, környezetvédelemmel összevont portfólió helyett). Jelenleg ez a követelés megvalósulni látszik, legalábbis *Ursula von der Leyen*, az Európai Bizottság újráválasztott elnöke július 18-i programbeszédében ígéretet tett egy halászati és óceánügyi biztosi pozíció kialakítására.

Ennél bonyolultabb feladatnak tűnik az akvakultúra-fejlesztés fokozottabb uniós szakpolitikai és pénzügyi támogatásának kiharmonizálása. Az ágazat finanszírozásának növelése ellen komoly érv az Európai Számvevőszék 2023 októberében kiadott jelentése (https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-25/SR-2023-25_HU.pdf), amely szerint a 2014–2020 közötti időszakban az akvakultúrára allokált uniós támogatások nem eredményezték az ágazat érdemi bővülését. A tagállamok vagy nem tudták hatékonyan felhasználni a támogatásokat, vagy el sem tudták költeni a rendelkezésre álló keretet.

A jelentés következtetéseit a Bizottság nyilván figyelembe veszi a következő programozási időszak tervezése során. A tagállamoknak nehéz lesz érvelni az akvakultúra támogatásának fokozása mellett, ha nem tudják megalapozni, hogyan kívánják biztosítani a forrásfelhasználás nagyobb hatékonyságát. Valószínű, hogy a Bizottság várhatóan törekszik majd az ellenőrzés erősítésére, a szigorúbb monitoring-mutatók megállapítására, ez azonban tovább bonyolíthatja a projektadminisztrációt, ami így is komoly akadály a forrásfelhasználásnak.

Az Európai Akvakultúra-termelők Szövetsége (FEAP) a számvevőszéki jelentéssel kapcsolatban elfogadott állásfoglalásában (<https://feap.info/wp-content/uploads/2023/12/231219-feap-position-paper-on-eca-report.pdf>) megállapítja, hogy az európai akvakultúra jelenlegi stagnáló helyzete a megfelelő intézkedések megtételével megoldható, azonban a Bizottság nem ismeri fel, és nem is kínál megoldást azokra a valódi okokra, amelyek hátráltatják az ágazatban rejlő lehetőségek kihasználását. Kimondja, hogy az EU-ban az élelmiszertermelésnek a környezetvédelemhez hasonló jelentőségű stratégiai célkitűzéssé kell vál-

nia, és ennek érdekében határozottan javasolja az akvakultúra EU-n belüli politikai és jogi helyzetének megváltoztatását, valamint egy közös akvakultúra-politika létrehozását.

Szükséges a közös akvakultúra-politika

A FEAP közös akvakultúra-politika létrehozására irányuló állásfoglalását számos szakmai fórum és szervezet is támogatta. A 2023. évi szarvasi Pontykonferencia által elfogadott „Szarvasi Nyilatkozat”, és a francia Kagylotenyésztők Nemzeti Bizottsága által, a 2024. évi európai választásokra időzített kiáltvány egyaránt szükségesnek tartja a lépés megtételét. A Bizottság részéről azonban egyelőre erre kevés hajlandóság látszik, mivel álláspontjuk szerint a közös agrárpolitika és a közös halászati politika is az uniós alapszerződésekben van rögzítve, azaz a közös akvakultúra-politika létrehozásához e szerződések módosítására lenne szükség.

Fontos dokumentum az Akvakultúra Tanácsadó Testület (AAC) 2024 júliusában kiadott legújabb ajánlása is (<https://aac-europe.org/wp-content/uploads/2024/07/4-AAC-Recommendation-for-an-Aquaculture-Policy-Reform-.pdf>), amely szintén az akvakultúrával kapcsolatos uniós szakpolitika reformját sürgeti. Az ajánlás első sorban jogszabályi kezdeményezéseket tartalmaz (az akvakultúra fenntarthatóságáról szóló rendelet, az akvakultúra közös piac-szervezéséről szóló rendelet, a termelői és szakmaközi szervezetek koherens jogszabályi kereteinek kialakítása, teljesítményi

és értékelési keret kidolgozása, illetve nagyobb összhang megteremtése az akvakultúra-politika céljai, és az uniós környezeti irányelvek között) és ezek ütemtervét is felvázolja.

A magyar tanácsi elnökség, bár 2024 második félévében energiái nagy részét várhatóan a halászati kvótatárgyalások kötik majd le, az akvakultúra versenyképességének javítását jelölte meg egyik halgazdálkodási prioritásként. Célunk, hogy politikai, illetve szakmai szinten is vitát indítsunk az uniós akvakultúra fejlesztésének lehetőségeiről, amelynek eredményeit eljuttatjuk az új Európai Parlamentnek és Európai Bizottságnak is.

Ne számítsunk radikális változásokra

A politikai véleménycserére az uniós halászati főigazgatók július 8–10. között Balatonfüreden megtartott informális ülésen került sor, ahol a tagállamok az elnökség által kidolgozott vitaanyag alapján megvitatták az akvakultúra helyét az uniós élelmiszerrendszerekben, és a KHP-ben. Tárgyaltak az ágazatfejlesztés főbb akadályairól, a más politikákkal való integrációról, a finanszírozásról és a diverzifikációról, valamint a környezetbarát akvakultúra-termelés perspektíváiról is. A főigazgatók részéről számos javaslat elhangzott az akvakultúra fejlődésének gyorsítására vonatkozóan, mint pl. az akvakultúra KHP-n belüli súlyának növelése és stratégiai ágazattá tétele, a holisztikus rendszerszemlélet erősítése a többi politikával való jobb integráció érdekében, egy sor potenciális kitérés lehetőségét jelentő új technológia és új piac nagyobb

Versenyképes európai akvakultúráért dolgozik a magyar elnökség

Az édesvízi akvakultúra környezeti és gazdasági fenntarthatósága, valamint az innovatív, fenntartható megoldások előmozdítása került középpontba az uniós tagállamok halászati igazgatóinak és attaséinak balatonfüredi értekezletén.

A magyar elnökség az európai akvakultúra versenyképességének javítását választotta a július 8–10. között Balatonfüreden megtartott informális ülés témájának, azzal a céllal, hogy a tagállamokkal közösen integrált és holisztikus megközelítést dolgozzon ki mind a tengeri, mind az édesvízi akvakultúra-gazdaságok fejlesztésére. A plenáris ülésen és a szekcióüléseken termékeny vita zajlott, ami jó alapot biztosított az európai akvakultúra globális szerepének növelésére irányuló elnökségi munka folytatásához.

Az Európai Unió tengeri halászatból származó fogásai már nem elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék a halászati termékek iránti növekvő igényt. Ezért elengedhetetlen az akvakultúra-ágazat versenyképességének növelése. Magyarország céljai között szerepel azon szemléletváltás elérése is, amely a tengeri hal-fogyasztás mellett az édesvízihal-fogyasztást is perspektívába helyezi. A felsorolt törekvések összhangban vannak a Bizottság Tengerügyi és Halászati Főigazgatósága által közelmúltban kiadott, 2030-ig szóló Akvakultúra Stratégiával, ami jelzi, hogy a Bizottság részéről is egyértelmű a szándék az ágazat szerepének erősítésére.

AM SAJTÓIRODA

- figyelembevétele. A vita eredményeit összegző dokumentum kidolgozása folyamatban van. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy a Bizottság a tagállamok javaslataira adott válaszában nem mutatott nyitottságot a jelenlegi akvakultúra-politika komolyabb felülvizsgálatára. A Bizottság véleménye szerint az eddigi, és az előkészítés alatt álló bizottsági intézkedések megfelelőek és elégségesek az akvakultúra fejlődésének felgyorsítására, ezért radikális változtatásokra nincs szükség.

A magyar elnökség további tervei között szerepel egy, az uniós akvakultúra jövőjének szentelt workshop megtartása október 14-én Brüsszelben, mindazon ágazati szervezetek (FEAP, EATiP, AAC, Europêche, CNC stb.) aktív részvételével, amelyek az elmúlt időszakban elképzeléseket és javaslatokat fogalmaztak meg az akvakultúra-politika reformjára vonatkozóan. A Magyar Akvakultúra Technológiai és Innovációs Platform (HUNATiP) által szervezett workshop reményeink szerint megfelelően kiegészíti majd és megerősíti a tagállamok által a Bizottság irányában megfogalmazott politikai üzeneteket. Emellett a magyar elnökség együttműködik a Bizottsággal és a Parlamenttel egy új, 2024 őszére tervezett akvakultúra-promóciós kampány elindításában, amelynek a társadalmi elfogadottság javítása érdekében célja az akvakultúra társadalmi és környezeti hatásainak bemutatása.

LENGYEL PÉTER

Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselete

CsűrpiKNIK Balsán

Tizenhét éve rendezték meg első alkalommal Balsán a hal- és a vadételek főzését. Az elmúlt években nemcsak a helyszín, de a programok is változtak, mivel ma már például a felújított komppal nem tudják a komphúzó versenyt megrendezni, vagy a Natura 2000 területre nyilvánított Tisza-parti réten az eseményt megtartani. De az új, CsűrpiKNiknek elnevezett XVII. Balsai Gasztrofesztivál ugyanolyan népszerű a helyi és a környező települések lakói között, mint az első rendezvény volt, hiszen több százan fogyasztották el – tegyük hozzá – igen gyorsan az 500 adag környék- és tiszai halászlévet, valamint a 150 adag vaddisznó pörköltet.

Radóczy János, a Szabolcsi Halászati Kft. ügyvezetője volt a rendezvény elindítója. Azért nem írjuk, hogy megálmodója, mert a kiváló halas szakember nem szokott álmodozni, sokkal inkább megtervezi és megvalósítja az elképzeléseit. Az ügyvezető, aki halászati szakmérnök, nemcsak a haltermelésben az ország egyik legjobbja, hanem országos versenyen dobogós helyezéseket elérő munkatársainak mentora is. Halfőzési tudását persze ma már 73 évesen nem egyedül gyakorolja, méltó utódjának nevelte ki Mercs Ágnest, aki egyébként a cég adminisztratív feladatait látja el. Idősebbik fiának, Ifj. Radóczy Jánosnak (aki szintén halászati szakmérnök végzettségű) nemcsak a haltermelési, hanem a főzési tudását is átadta. Jó érzéssel tölti el, hogy fia és mun-

katársai ugyanolyan lelkesedéssel állnak a feladathoz, mint ő annak idején.

Az idei CsűrpiKNikben is a bográcsok mellett találtuk az ügyvezetőt, aki szerényen azt hangsúlyozta, hogy a kétféle halászlét a csapata főzte, ő csak – úgy mond – felügyelte a munkát. Persze, mindig adódnak új kérdések, amire az ügyvezető adta meg a jó válaszokat.

Radóczy János immár negyedik alkalommal nyerte el a lakók bizalmát a helyi önkormányzati választáson. Ebből adódóan mindenkit jól ismer a községben, és pontosan tudja, hogy ezen a kis szabolcsi településen hogyan élnek az emberek. A Tisza-parti községnek 700 lakója van, akik vajmi keveset tudnak a Tisza folyóban élő halfaunáról, és kevesen vannak azok is, akik a folyó adta lehetőségekkel tisztában lennének. Egyedül a kompjárat az, amelyre büszkék a lakók, hiszen ennek köszönhetően az átmenő közúti forgalom és turizmus is megnőtt, ami némi bevételhez juttatja a helyi vállalkozásokat.

A Tiszán nem volt balsai halász, így a halat, a halételt Radóczy János hozta be a község életébe. Ma már számon tartják azokat az alkalmakat, amelyeken a Szabolcsi Halászati Kft. halat ad a családoknak a karácsonyi ünnepek méltó ünnepléséhez, illetve azt a legalább három alkalmat, amikor a cég halászlét főz a nagyközönségnek. Ilyen alkalom a CsűrpiKNik, illetve a civil nap, amikor a szüret időpontjában jelennek meg a bográcsokkal. A szüreti rendezvényeken már nem a termésről, a borról van szó, mert az ültetvényeket lassan visszaveszi a természet, mivel nincs elég munkáskéz a kertek műveléséhez, és a kapa sem áll már jól a fiatalok kezében.

Jelen fesztivált korábban többféleképpen is elnevezték. Volt ez szárnyas-hal-fesztivál, volt hal-vad-fesztivál, de mióta felköltözött a rendezvény a Fő térre a CsűrpiKNik nevet viseli, ami kissé furcsa elnevezés, de a halételek, illetve a vadpörkölt elengedhetetlen a kínálatból. Hogy a kor-

Néhány haltermék 2024. év 30. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

	Élő ponty	Friss					
		pontyszelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé	
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Bp. Fővám téri csarnok	2500	3900	4200*	2700	2700	7500
	Bp. Lehel téri csarnok	2500	4200	4200	-	-	9900
	Kecskemét	2400	3490	4800*	-	2100	9990
	Pécs	2590	4090	4990*	-	2990	-
	Székesfehérvár	-	4290	3390*	-	-	9990
	Győr	-	3990	3590	1890	2150	7990
	Debrecen	2590	3999	4880*	2999	2999	7999
	Szolnok	2000	2940	1570	1570	-	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950*	2050	2800	8100
	Gyula	-	3800	3700*	2300	2750	-
	Nagykanizsa	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
	Kaposvár	2200	3750	4400*	2200	2750	8900
	Keszthely	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
Balatonboglár	-	3100	3415*	-	1560	7970	
Szeged	3290	4490	6290*	3690	3990	11590	
Üzletek 2024. 7. 23.	budaörsi Auchan	1899**	1999**	3499**,**	-	2798	6999
	budaörsi METRO	2099	3899	3999*	-	-	5989

*nyúzott, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

Radóczy János felügyelte a halászlé főzését

hely halászlének a környéken jó híre van, jelzi, hogy az idén két-háromezren látogattak el a község háza melletti térre, ahol a felállított színpadon egy órától este tízig zajlottak a programok, amit tűzijátékkal zártak.

Ami a céget illeti, az ügyvezető optimistán nyilatkozott. Jövőre lesz negyven éve, hogy a Szabolcsi Halászati Kft. megalakult, és azóta évről évre eredményesen

Nimród Vadásztársaság Gávavencsellő

Ilku Béla, a Nimród Vadásztársaság elnöke két vad-disznó süldőből főzött finom vadpörköltet, amit főtt burgonyával kínált a nagyközönségnek, és ami rövid idő alatt el is fogyott. A vadásztársaság 12 település határára működik, összesen 14 ezer hektár területen. Ez a társaság a vármegye legnagyobb vadász közössége, és a korábbi apróvadás területen ma már nagyvadakra is vadászhatnak. A nyúl, a fácán, a róka, a borz mellett a gímszarvas, a vad-disznó, az őz is megjelent a területükön.

Mindenkori viták, ellentétek szüleménye a vadak által okozott kár. A gímszarvas ma még nagyobb kárt okoz a szántóföldi növényekben, mint amennyi hasznát hoz a társaságnak. „Mi jó kapcsolatban vagyunk a gazdákkal, annál is inkább, mert a gazdák a vadásztársaság tagjai, ugyanis ők is vadásznak. Így viszont jó együttműködés alakult ki a társaságon belül” – fogalmazott az elnök.

Öt hivatásos vadászt foglalkoztat a társaság, így szükség van minden bevételre, mert nem kis feladat előteremteni a munkabért. Tíz éve újították fel – az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatásával – a vadászházukat, amely a Szabolcsi Földvár tövében található. A 4 napraforgós minősítésű szálláshely mellett számos szolgáltatást vehetnek igénybe a településre látogatók. Lehetőség van vadászatra, horgászatra, a település és környező falvak nevezetességeinek megtekintésére.

Ilku Béla is kiváló vadpörkölttel várta a vendégeket

működnek, köszönhetően annak is, hogy a nyereséget mindig a fejlesztésekbe forgatták vissza. Az idén vízproblémájuk nincs, mert elegendő utánpótlás érkezik a csatornán keresztül. Akkor örülnek, ha reggel kisüt a nap, mert akkor sok plankton keletkezik, ami a ponty természetes tápláléka. A víznél egyébként a cég a végső felhasználó, ugyanis a sok kisebb horgásztriból elengedett vizet kapják. Kedvező ten-

dencia, hogy az értékesített halakból egyre több a horgászokhoz jutó mennyiség. Az csak akkor lenne igazi eredmény, ha a környezetben is sikerülne megnyerni több horgászegyesületet. Ez sajnos nem így van, aminek kézzel fogható magyarázata nincs, esetleg az, hogy nem szűrődik ki a környezetbe, hogy egy-egy telepítéskor mennyi jut ténylegesen a vizekbe.

Radóczy János már több mint két évtizede elnöke egy horgászegyesületnek, amely több ezer tagot számlál. Az egyesület a Bodrog folyó és környező vízterületeinek alhasznóbérlője. A számok azt mutatják, hogy a halállomány pótlása szinte a legfontosabb tényező egy vízterület látogatottságát vizsgálva, mellette minden más – még a halórzés is – eltörpül. Ez a fel fogás uralkodott akkor is, amikor még a Kft. nagy vízterülettel rendelkezett, talán ezért is volt a horgászok körében más a hangulat. Ennek tulajdonítható a Bodrog népszerűsége, aminek haszna ott jelentkezett, hogy a tagdíjjal megnövelt bevétel több halkihelyezést tett lehetővé. Ez megváltozni látszik, hiszen fondorlatos módon vízterülettel nem, vagy alig rendelkező egyesületek törekszenek nagy taglétszámmal, bár közvetlenül a befolyt tagdíj „halasításra” aligha fordítódik.

A Szabolcsi Halászati Kft. azzal, hogy minden programra ingyen biztosítja a halat és a halélt, a társadalmi felelősségvállalását is teljesíti. Nagy öröm az ügyvezető számára, amikor látja, hogy sűrű sorban állnak az emberek a bográcsok előtt, és jóízűen fogyasztják a főztjüket.

H. GY.

Balsa önkormányzata

Ötödik ciklusát kezdte meg **Somogyi Szilvia** a polgármesteri hivatalban, miután az ideai, júliusi önkormányzati választáson 100 százalékos szavazattal erősítették meg a polgármesteri pozíciójában. Mindez jelzi, hogy a polgármester asszony élvezzi a lakosság bizalmát, és tudják, hogy mindent megtesz a község fejlődéséért. **Dr. Vinnai Győző**, a térség országgyűlési képviselője kiemelt figyelemmel kíséri Balsa fejlődését, mert mint mondta, „Balsa vármegyénk egyik gyöngyszeme”. Ezért is, ahol csak az országgyűlési képviselő teheti és tudja, segíti az önkormányzatot. A balsaiak a kiszámíthatóságra szavaznak, mert biztonságban szeretik érezni magukat. Tudják, hogy az önkormányzat tervei megvalósulnak, és számíthatnak a polgármester asszonyra, mert egymásra vannak utalva. Előny az, hogy a polgármester asszony a gyerekkora óta helyben lakik, így a maga bőrén érzi, hogy egy kistélepülés lakójának milyen nehéz az élete.

De a panasz helyett a község vonzerejéről ejtünk szót. Balsa nagyon jó helyen fekszik, a Tisza és a Bodrog találkozási közelében, Tokajtól mindössze 15 kilométer választja el. Kistélepülésként országosan is a komphoz kötik Balsa nevét, ami nemcsak az önkormányzatnak fontos, hanem a turizmusnak is. Az átmenő forgalom egy jelentős része is a komppal történik, ami azért is lehetséges, mert a kompteherbíró képességét a duplájára fejlesztették. (Csak zárójelben: ennek a fejlesztésnek esett áldozatul a komphúzó verseny, mert a 40 tonnás hajótestet nagyon nehéz megmozdítani.) Az elmúlt ciklusban megújult a község főtere, ahol a Csűr-pikniket is megrendezték. Az utakat aszfaltozták, felújították a templomot, amely a község egyik fontos találkozóhelye.

Somogyi Szilvia, Balsa polgármester asszonya

Jubileumi haltani konferencia Debrecenben

A XX. Magyar Haltani Konferenciát június 13–14. között rendezték meg a Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszer-tudományi és Környezetgazdálkodási Karán. Az évenként, a hazai természetes-vízi halászati kutatók eredményeit bemutató tudományos rendezvényt a Magyar Haltani Társaság hívta életre.

Az ünnepélyes megnyitón Stündl László, a kar dékánja köszöntötte a konferencia résztvevőit, majd Juhász Lajos tanszékvezető, a társaság alelnöke, a konferencia szervezőbizottságának vezetője idézte fel az egyesület megalapításának és a konferenciák két évtizedének történetét. A Magyar Haltani Társaság 2005. szeptember 9-én alakult meg a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Karán, majd ezt követően rendezték meg az első Magyar Haltani Konferenciát. A két évtized alatt, az évente megrendezett konferenciák helyszínét 11 alkalommal a Debreceni Egyetem, 9 alkalommal pedig Tiszafüred jelentette. A 2024. évi jubileumi rendezvényt Nagy Sándor Alex, a társaság elnöke nyitotta meg.

Az idei konferencia első napján tudományos előadásokat halhattak a résztvevők. Négy egymást követő szekcióban 16 szóbeli előadásra, valamint 2 poszterbemutatóra került sor. A hazai kutatók közül többen foglalkoztak a Tisza vízrendszerének halközösségeivel, kiemelten a Tisza-tó halállományával, a horgászturizmus helyzetével, valamint a halállomány védelme érdekében megtett beavatkozások eredményeiről.

A Tarna halközösségeit is már több évtizede vizsgálja néhány halas szakember. A konferencián bemutatták a 2022-es évi kiszáradt folyószakasz újra betelepülésének folyamatát. Több előadásban a fokozottan védett lápi póccal kapcsolatos kutatások, védelmi beavatkozások eredményeit ismertették a szakemberek. Egy előadásban folyóvízi környezetben folytatott kutatás különböző módszertani vizsgálatok ered-

ményeinek összehasonlítását ismerhették meg a hallgatók. A hazai víztereken végzett kutatások mellett részletes elemzést is megismerhettek a résztvevők az erdélyi halfauna változásairól.

Foto: MHT

A konferencia megnyitójának elnöksége. Balról jobbra: Nagy Sándor Alex, a Magyar Haltani Társaság elnöke, Stündl László a Debreceni Egyetem, MÉK dékánja és Juhász Lajos a társaság alelnöke

A konferencia első napján Szabó Miklós grafikusművész, a hazai halakat bemutató, szakmailag és művészileg egyaránt kiemelkedő képeiből összeállított kiállítása nyílt meg a Kar aulájában.

Az utóbbi években a konferenciák másodikként tematikus előadásokat és vitafórumot tartottak, ahol az adott témakörrel a társaság elnöksége dönt. Az idei rendezvényen kiemelt témát az idegenhonos halfajok szerepe a hazai természetes vizekben kérdéskör jelentette. Erre meghívást kaptak az érintett gazdasági szereplők vezető tisztségviselői, kutatóintézetek, egyetemek szakemberei. Összesen 8 előadás érintette a hazai vizekben is egyre na-

gyobb számba megjelenő, más biogeográfiai térségből származó halakkal kapcsolatos szakmai, gazdasági- és természetvédelmi véleményeket.

Elsőként Csörgits Gábor, az Agrárminisztérium főosztályvezetője az idegenhonos fajokkal kapcsolatos jogszabályokat foglalta össze. Dérer István, a Magyar Országos Horgászegyesület (MOHOSZ) elnökhelyettese látványos előadásban mutatta be a szövetség állásfoglalását, hangsúlyozva a horgászati haltelepítések és a természetvédelmi szempontok összehangolásának fontosságát. Faragó Zoltán, a Nébih halóri szolgálatának intézkedéseit foglalta össze, különös tekintettel az idegenhonos halakkal kapcsolatos ellenőrzésekre. A további előadások közül Urbányi Béla és Ferincz Árpád kutatócsoportjuk képviselőjében (MATE) a halgyérítésekkel szembeni inváziós halfajok hasznosításának, valamint ezekkel a fajokkal kapcsolatos kockázatelem-

zés lehetőségeit ismertették. Az említettek mellett az idegenhonos fajok természetes halközösségre gyakorolt hatásairól és ezek gyérítéséről számoltak be az előadók.

A jubileumi, XX. Magyar Haltani Konferenciát a társaság alelnöke, Juhász Lajos foglalta össze és zárta be annak reményében, hogy a hazai természetes-vízi halbiológiai kutatások eredményeit a következő években is megismerhetik az érdeklődők a haltani konferenciákon.

A konferencia részletes programját, és az előadások kivonatait a társaság honlapján (<https://haltanitariarsasag.hu/conferencas>) lehet részletesebben megismerni.

J. L.

A konferencia első napjának résztvevői